

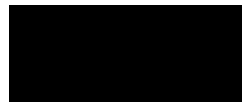

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Współpracy z Samorządem Terytorialnym

DWST-WA.053.1.2024.HR

Warszawa, 19 grudnia 2024 r.

Dotyczy: petycji [redacted] w sprawie dotacji przedszkolnej oraz wiadomości elektronicznej z 11 listopada w sprawie spotkania w celu rozmowy o sytuacji finansowej w edukacji

Szanowne Panie,

uprzejmie dziękuję za zaangażowanie na rzecz polskiej oświaty oraz propozycję podzielenia się zdobytymi w tej pracy doświadczeniami, z kierownictwem Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Pan Henryk Kiepus, Sekretarz Stanu w MEN, chętnie spotyka się z podmiotami, które są zaangażowane w proces przeprowadzania w edukacji zmian, jednakże liczba zorganizowanych i zaplanowanych spotkań, obciążenie obowiązkami zarówno w ministerstwie, jak i w parlamencie, powodują, że umawianie kolejnych spotkań obecnie jest niemożliwe.

Jednakże uprzejmie proszę o śledzenie przedstawianych do konsultacji społecznych projektów aktów prawnych oraz zgłaszanie spostrzeżeń i uwag.

25 października weszła w życie nowa ustawa z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572). W zakresie finansowania zadań oświatowych ustawa przewiduje, że dla samorządów od 2025 roku będą naliczane kwoty potrzeb oświatowych zamiast wcześniej naliczanych środków w ramach subwencji oświatowej i tzw. dotacji przedszkolnej. Nowa ustawa wprowadza zmianę podstawy naliczania dochodów JST z tytułu udziału w podatku PIT i CIT z podatku należnego na dochody podatników co wpłynie na wzmocnienie i ustabilizowanie finansów JST poprzez zwiększenie ich dochodów własnych.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572), Ministerstwo Edukacji Narodowej opracowało projekt rozporządzenia w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2025. Projekt został skierowany do konsultacji, opiniowania i uzgodnień 25 października 2024 r.

Zgodnie z ww. ustawą łączna kwota potrzeb oświatowych ustalana będzie co do zasady analogicznie jak obecna część oświatowa subwencji ogólnej, czyli podstawą ustalenia pozostawałaby kwota z roku poprzedniego, z uwzględnieniem zmiany zakresu realizowanych zadań oświatowych. Podział globalnej kwoty potrzeb oświatowych następować będzie zgodnie z rozporządzeniem wydawanym przez ministra właściwego do spraw oświaty.

W odróżnieniu do obecnych rozwiązań, wprowadzono:

- zwiększenie globalnych potrzeb oświatowych o równowartość kwoty dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego (zamiana formy finansowania zadań w zakresie wychowania przedszkolnego z dotacji celowych z budżetu państwa na dochody własne). Zmiana ta uelastyczni sposób wykorzystania środków przez JST wskutek odejścia od transferu dotacyjnego na rzecz dochodów własnych.
- zwiększenie globalnych potrzeb oświatowych o skutki podwyżek wynagrodzeń nauczycieli wychowania przedszkolnego.

Szacuje się, że w wyniku wprowadzonych węg w ramach podziału potrzeb oświatowych na 2025 rok na ok 1,1 mln uczniów do lat 5 objętych wychowaniem przedszkolnym zostaną naliczone dodatkowe środki w wysokości ok. 7,6 mld zł. Średnia kwota na jedno dziecko w wychowaniu przedszkolnym (niezależnie od wieku) w ramach podziału potrzeb oświatowych na 2025 rok wyniesie ok. 7,1 tys. zł. W porównaniu do kwoty dotacji przedszkolnej na 2024 rok, będzie ona wyższa o 78%.

Łączna kwota potrzeb oświatowych w 2025 r. wyniesie 102,7 mld zł i jest ona wyższa w stosunku do sumy kwot części oświatowej subwencji ogólnej zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2024 i kwoty dotacji celowej na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego (razem 92,2 mld zł) o 10,5 mld zł, tj. o 11,4%. W kwocie tej zaplanowane zostały podwyżki dla nauczycieli w wysokości 4,1%. Dodatkowo w projekcie ustawy budżetowej na rok 2025 w rezerwie celowej poz. 36 *Uzupełnienie środków subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego* zaplanowano kwotę 1 mld zł, której celem jest pokrycie skutków wynikających ze zwiększenia wskaźnika wzrostu średnich wynagrodzeń nauczycieli z poziomu 4,1% do 5,0%.

Niezależnie od powyższego zapewnienie finansowania realizacji, wynikających z przepisów prawa, zadań przedszkola, szkoły lub placówki potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, należy do kompetencji organu prowadzącego daną jednostkę systemu oświaty. Jednostka samorządu terytorialnego jest zobowiązana do prowadzenia (dotowania) szkół zgodnie z zasadami przyjętymi w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Natomiast – zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych – środki niezbędne na realizację zadań oświatowych zagwarantowane są w dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Aktualnie sposób finansowania zadań oświatowych jest powiązany ze swobodą jednostek samorządu terytorialnego w kształtowaniu polityki oświatowej na swoim terenie. Samorządy kierują się własnymi kryteriami podziału środków budżetowych na poszczególne szkoły i placówki, w szczególności mogą uwzględnić lokalne uwarunkowania i specyfikę poszczególnych szkół (np. liczbę uczniów, stopnie awansu zawodowego nauczycieli).

Samorządy terytorialne, prowadząc (dotując) szkoły i placówki, działają w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność, w tym finansową. W każdym samorządzie faktyczne skutki realizacji zadań oświatowych są efektem samodzielnego stosowania przepisów.

Z wyrazami szacunku

Jerzy Jakubczuk
Dyrektor
/ – podpisano cyfrowo/